

VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ POLITIKY ARCHITEKTURY A STAVEBNÍ KULTURY ČR A JEJÍ AKTUALIZACE

Josef Morkus

*Vláda na svém zasedání dne 15. 3. 2021 usnesením číslo 287 vzala na vědomí vyhodnocení plnění Politiky architektury a stavební kultury České republiky k roku 2020. Zároveň uložila do konce roku 2022 předložit její aktualizaci, při čemž má být zohledněn materiál *Náměty k aktualizaci*.*

Politika architektury a stavební kultury ČR

Politika architektury a stavební kultury České republiky je nelegislativní strategický dokument, který vláda schválila na počátku roku 2015. Jejím cílem je zvýšení kvality prostředí vytvářeného výstavbou. Kromě stanovení základní vize určuje cíle a zejména 71 konkrétních opatření, které přispívají ke zlepšení vystavěného prostředí. Věnuje se osmi základním tématům:

1. uspořádání krajiny a sídel,
2. veřejným prostranstvím,
3. začlenění staveb do prostředí,
4. zadávání zakázek,
5. projektování, realizaci, životnosti a udržitelnosti staveb,
6. vzdělávání,
7. osvětě a médiím,
8. výzkumu a vývoji.

Politika architektury a stavební kultury České republiky je zveřejněna na webu Ministerstva pro místní rozvoj i Ústavu územního rozvoje. Tištěná vyšla jako příloha čísla 2/2015 tohoto časopisu.

Vyhodnocení plnění k roku 2020

Při schvalování Politiky architektury a stavební kultury ČR vláda uložila provádět její vyhodnocení. Průběžné komplexní vyhodnocení bylo vydáno v roce 2017. Na něj navazuje materiál *Politika architektury a stavební kultury České republiky. Vyhodnocení plnění k roku 2020*. Obsahuje informace o tom, jak jsou cíle a úkoly definované v Politice architektury a stavební kultury České republiky plněny.

Hlavní částí je vyhodnocení jednotlivých opatření, tj. popis jakým způsobem jsou naplňována a do jaké míry se úkoly

podařilo splnit. Vyhodnocení konstatuje, že více než 80 % opatření je buď zcela splněno, nebo došlo v jejich plnění k významnému pokroku, pouze tři opatření se nepodařilo splnit. Naplňovat se dařilo opatření ke všem tématům, žádoucí z oblastí nelze označit za významně zaostávající. Součástí vyhodnocení jsou i odkazy na výstupy jednotlivých opatření a další související dokumenty.

Kromě vyhodnocení naplňování jednotlivých opatření se materiál věnuje i popisu distribuce a medializace Politiky architektury a stavební kultury České republiky a shrnuje konference, které se na jí řešená témata konaly. Samostatná kapitola je věnována evropskému kontextu a mezinárodním akcím, projektům a dalším aktualitám souvisejícím s politikami architektury a stavební kultury.

Náměty k aktualizaci

Z vyhodnocení plnění vyplynulo, že po šesti letech existence Politiky architektury a stavební kultury České republiky je vhodné přistoupit k její aktualizaci. To ostatně vláda předpokládala i při jejím schvalování v roce 2015. Vláda proto uložila ministryni pro místní rozvoj zajistit do konce roku 2022 zpracování aktualizace. V roce 2021 bude proces aktualizace zahájen neformálními konzultacemi, na které naváže v roce 2022 standardní projednání.

Při aktualizaci má být zohledněn materiál *Politika architektury a stavební kultury České republiky – Náměty k aktualizaci*. Nejde o vyčerpávající seznam témat, která je třeba při aktualizaci řešit, ani se nepředpokládá, že všechny náměty budou nakonec zahrnuty. Dokument rovněž neřeší, jakým konkrétním způsobem budou jednotlivá témata upravena, ani nenavrhuje přesné formulace – ty budou předmětem další práce v rámci aktualizace. Náměty vycházejí mimo

jiné z analýzy zahraničních materiálů a z doporučení profesních organizací k aktualizaci dokumentu, které jsou zveřejněny na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj a Ústavu územního rozvoje.

Základní kostra materiálu by měla být zachována, jako vyhovující se ukazují i základní témata, kterým se dokument věnuje. Jsou povětšinou nastavena tak, že pojmu i oblasti, které se nyní jeví jako aktuálnější než při schvalování materiálu před šesti lety, například vhodnost prostředí pro různé skupiny obyvatel, působení reklamy ve veřejném prostoru, problematika staveb dopravní

a technické infrastruktury, podpora regionálního charakteru prostředí, flexibilita využití jednotlivých objektů, kvalita vnitřního prostředí budov, nastavení kritérií při zadávání veřejných zakázek, propagace české architektury v zahraničí a mnoho dalších. Objevují se i nové výzvy, které by měly být ve struktuře materiálu reflektovány, nejvýznamnější je pravděpodobně naplňování vizí a cílů Politiky architektury a stavební kultury na regionální a místní úrovni.

Prověřeny by měly být jednotlivé cíle, největší podíl aktualizací však nepochybně bude ležet v úpravě opatření, ať už půjde o upřesnění jejich formulace, doplnění nových nebo odstranění již neaktuálních opatření. Velkou pozornost si zaslouží i grafické zpracování materiálu a jeho kvalitní prezentace v elektronických médiích. Aktualizace dokumentu by měla být využita k posílení vazeb mezi jednotlivými aktéry, kteří mohou ovlivnit kvalitu vystavěného prostředí.

Aktualizace Politiky má být prezentována na mezinárodní konferenci věnované politikám architektury a stavební kultury, kterou Ministerstvo pro místní rozvoj připravuje v rámci českého předsednictví v Radě Evropské unie na 11. října 2022.

Vyhodnocení plnění Politiky architektury a stavební kultury ČR k roku 2020 i náměty k její aktualizaci jsou ke stažení na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj.¹⁾ Vyhodnocení plnění je rovněž přílohou tohoto čísla časopisu.

*Ing. arch. Josef Morkus, Ph.D.
Odbor územního plánování
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*

ENGLISH ABSTRACT

Evaluation of the implementation of Architecture and Building Culture Policy of the Czech Republic and its update, by Josef Morkus

By Decree 287 dated 15 March 2021, the Government of the Czech Republic has accepted an evaluation document addressing the implementation of Architecture and Building Culture Policy of the Czech Republic by 2020. At the time that this evaluation document was accepted, work on an update of the document covering the period up to 2022 was assigned. It is expected that the update will take into consideration Update Suggestions, a working material that has already been prepared.

1) [https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/koncepcie-a-strategie/politika-architektury-a-stavebni-kultury-ceske-\(1\)/vyhodnoceni-plneni-politiky-architektury-a-stavebn](https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/koncepcie-a-strategie/politika-architektury-a-stavebni-kultury-ceske-(1)/vyhodnoceni-plneni-politiky-architektury-a-stavebn)